

Nieuw onderzoek LVB-jongeren

Naar schatting heeft 15% van de Nederlandse jongeren een licht verstandelijke beperking (LVB). Een handicap waar ze mee kunnen leven als ze opgroeien in een omgeving die begrip en aandacht heeft en de beperking vroegtijdig onderkent. Een aanzienlijke groep groeit echter op in kwetsbare gezinnen, waarbij de beperking niet of te laat wordt (h)erkend. Wat vraagt dit van gemeenten en zorginstellingen in het licht van de transities? Op grond van onlangs afgerond onderzoek in Zuid-Holland geeft JSO een aantal aanbevelingen.

Maak een duidelijke keuze

Marcel is 24 jaar en woont zelfstandig. Twee keer per maand heeft hij een gesprek met zijn coach. "Dat lijkt weinig, maar ik zou absoluut niet zonder die momenten kunnen", vertelt Marcel, "het geeft me structuur en houvast." Hij heeft geen idee of deze uren ook na 1 januari 2015 nog beschikbaar zijn. Veel jongeren leven, net als Marcel, met de vraag of zij volgend jaar nog recht hebben op zorg en begeleiding.

Het onderzoek van JSO neemt de onzekerheid niet weg: volgens een kwart van de beleidsambtenaren is deze doelgroep binnen hun gemeenten niet in beeld bij de inrichting van de transities. Een belangrijke aanbeveling is dat gemeenten de zorgbehoefte van LVB-jongeren (h)erkennen en zich duidelijk uitspreken over de toekomstige zorg en begeleiding.

Vergroot de kennis over LVB-jongeren

Dr. Jelle Drost, verbonden aan de universiteit van Groningen, spreekt van 'een op het oog lichte beperking met zware implicaties' als het gaat om de problematiek van de doelgroep. De term 'licht verstandelijk beperkt' kan de indruk wekken dat deze groep niet de prioriteit hoeft te hebben. Het tegendeel is waar.

In het kader van de transities is het belangrijk dat gemeenten over voldoende kennis beschikken om het aanbod af te stemmen op de problematiek van de LVB-jongeren. Uit het onderzoek blijkt dat beleidsambtenaren behoefte hebben aan meer kennis over de doelgroep zelf, de begeleidingsmogelijkheden en over de zorgaanbieders.

Vroegtijdige signalering is cruciaal

Veel ervaringsdeskundigen wijzen erop dat vroegtijdige signalering van cruciaal belang is om een cumulatie van problemen op latere leeftijd te voorkomen. Er zijn quickscan-methoden beschikbaar voor loketmedewerkers bij bijvoorbeeld het UWV, de Centra voor Jeugd en Gezin of Wmo-loket om

de handicap te signaleren.

Nog belangrijker is een grotere alertheid bij (basis)scholen en het verenigingsleven, want op die plekken kunnen leerachterstanden en probleemgedrag al vroeg gesignaleerd worden. De transities bieden een uitgelezen kans voor gemeenten om de krachten te bundelen ter voorkoming van problemen en bijkomende kosten op latere leeftijd.

Begeleiding van LVB-jongeren is een vak

Naast hun verstandelijke handicap hebben LVB-jongeren te maken met beperkingen in sociale redzaamheid en leer- en gedragsproblemen. Deze jongeren zijn daardoor zeer kwetsbaar. Naar schatting is 40% van de jongerenpopulatie in het justitieel kader licht verstandelijk beperkt. Ook is er een verhoogd risico op onder andere overmatig drugs- en drankgebruik, schulden en vroegtijdig schoolverlaten.

In het onderzoek benadrukt een zorgaanbieder dat 'ervaring met verstandelijk gehandicapten' niet voldoende is. Begeleiding van deze jongeren met meervoudige problematiek vereist specifieke deskundigheid en onderlinge samenwerking. Gemeenten moeten zich in het kader van de transities bewuster zijn van de kwaliteit van gespecialiseerde samenwerkingspartners.

Meer informatie

Hugo Greeven voerde dit onderzoek uit in opdracht van JSO, expertisecentrum voor jeugd, samenleving en ontwikkeling, mede dankzij financiering van de provincie Zuid-Holland.

Wilt u het onderzoeksrapport ontvangen? Of meer informatie over LVB-jongeren in uw gemeente? Neem contact op met Hugo Greeven, T 06 302 402 88, E hugo@hugogreeven.nl.